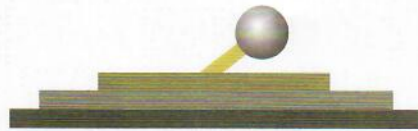

בס"ד

כתיבה ופיתוח: מאיר אביטן
פותח עבור רשת אמי"ת - תשס"ב - 2012

מרכז חקירה וניתוח
יחידה ח'
עיבוד המידע התורני

חיבור וניתוק מעגל חשמלי
בשבת כשאין זרם במעגל

המשימה:

לימדו את המקורות שביחידה ומלאו את הטבלה
בתלקיט, עמ' 44.

אקירה וניגול - ניקוק לדגל

לרכיב
אקירה וניגול

חיבור וניתוק מעגל חשמלי בשבת בשעה שאין זרם במעגל.

מקור = שו"ת "אז נדברו" חלק ח' סימן לב .
מאת הרב בנימין יהושע זילבר , ב"ב, תשל"ה:
"במקום צורך גדול מותר לסגור כפתור חשמלי בשבת בלאחר יד

ע"י שינוי, (כגון במרפקו וכדו') בשעה שאין הזרם פועל"
[הרב זילבר סובר שמצב זה דומה למסתפק משמן שהוקצה להדלקה ואינו
ואינו דולק. ואשר לאיסור טילטול כלאחר יד - יש להתיר לצורך גדול].

מקור 1 שו"ת "זכרון יעקב" סימן א'.

מאת הרב יעקב ישראל זילבער, ירושלים, תשל"ה.

ללחוץ על המתג של ההדלקה והכיבוי של כפתורי החשמל, בשעה שאין זרם,
כשעתיד להתחבר ע"י שעון אח"כ.

עצם הזזת הכפתורים אין בה משום איסור. ואם משום שגורם להדליק החשמל,
הרי אינו עושה את ההדלקה, ואפילו גרמא אין כאן. משום דעשה המעשה בשעת
החיתור, ואף שכאן עושה המעשה בשבת עצמה, אבל המעשה שעושה לגבי ההדלקה
הוא בגדר גרמא דגרמא, והוי מעשה של היתר הדומה למעשה בזמן של היתר.

מקור 2- שו"ת "חלקת יעקב" חלק א' סימן נח'. חלק ב' סימן מה'.

מאת הרב מרדכי יעקב ברייש, תשכ"ו.

"יש לאסור סיבוב כפתור חשמל בשבת בשעה שאין זרם, למניעת הדלקת האור

או לאפשר הדלקת האור לאחר זמן בשבת ע"י שעון שבת".

הרב ברייש סובר שסיבוב הכפתור בכדי למנוע הדלקה אסור משום טילטול מוקצה.
סיבוב הכפתור במטרה לאפשר הדלקה מאוחרת, אסור משום איסור מבעיר מדרבנן,
במקרה של גרמא שלא במקום הפסד.

שם הפוסק	חיבור בלחיצת מתג	ניתוק בלחיצת מתג	האם יש איסור טילטול? היש צורך ב"שינוי"?
אז נדברו	אין התייחסות	מותר בשעת צורך גדול	יש איסור טילטול, ולכן ינתק ב"שינוי".
מקור 1			
מקור 2			

ענו על מסמך זה בתלקיט עמ' 44 ודווחו למליאה.

מרכז
אקויה וניגא

חיבור וניתוק מעגל חשמלי בשבת בשעה שאין זרם במעגל.

מקור = שו"ת "אז נדברו" חלק ח' סימן לב .
מאת הרב בנימין יהושע זילבר , ב"ב, תשל"ה :
"במקום צורך גדול מותר לסגור כפתור חשמלי בשבת בלאחר יד

ע"י שינוי, (כגון במרפקו וכדו') בשעה שאין הזרם פועל"
[הרב זילבר סובר שמצב זה דומה למסתפק משמן שהוקצה להדלקה ואינו
ואינו דולק. ואשר לאיסור טילטול כלאחר יד - יש להתיר לצורך גדול].

מקור 3

"שמירת שבת כהלכתה" פרק יג' סעיפים כח' - לא'.
מאת הרב יהושע נויבירט תשל"ט.

"בשעה שזרם החשמל מופסק מותר להוציא את התקע מן השקע (או לעשות פעולה דומה במתג) כדי שהאור לא ידלק עם חיבור מחדש של זרם החשמל, אלא שיש לעשות כן בלאחר יד, כגון במרפק כדי להימנע מטילטול מוקצה בידיים ובשעת צורך גדול מותר אף להכניס את התקע לשקע וכמובן בלאחר יד וכדעיל, כדי שהאור ידלק עם חיבור זרם החשמל. עם זאת, יש לשאול שאלת חכם הבקי בדינים אלה".

מקור 4

קובץ מאמרים בעניני חשמל.

הגאון ר' שלמה זלמן אוירבעד, תשל"ח.

"התיחסות לחידושו של ה"חזון איש" שהמפעיל זרם חשמלי בשבת, חייב משום "בונה" והמפסיק פעולת הזרם, חייב משום "סותר". ולחידוש המובא בספר חידושים וביאור (להגר"ח גרינימן) שדעת ה"חזון איש" להחמיר בזה גם בלחיצה על המתג, בשעה שאין זרם ועתיד לבא אח"כ מאליו, או למנוע שלא יבוא מאליו".

שם הפוסק	חיבור מתג	ניתוק המתג	האם יש איסור טילטול? היש צורך ב"שינוי"?
אז נדברו	אין התיחסות	מותר בשעת צורך גדול	יש איסור טילטול, ולכן ינתק ב"שינוי".
מקור 3			
מקור 4			

ענו על מסמך זה בתלקיט עמ' 44 ודווחו למליאה.

אקויה וניגא - ניגוק חזא

מרכב
אקויה וניגא

חיבור וניתוק מעגל חשמלי בשבת בשעה שאין זרם במעגל.

מקור 5 = שו"ת "אז נדברו" חלק ח' סימן לב.
מאת הרב בנימין יהושע זילבר, ב"ב, תשל"ה:
"במקום צורך גדול מותר לסגור כפתור חשמלי בשבת כלאחר יד

ע"י שינוי, (כגון במרפקו וכדו') בשעה שאין הזרם פועל"
[הרב זילבר סובר שמצב זה דומה למסתפק משמן שהוקצה להדלקה ואינו
ואינו דולק. ואשר לאיסור טילטול כלאחר יד - יש להתיר לצורך גדול].

מקור 5

"שערים מצוינים בהלכה" קונטרס אחרון, חלק ב', סימן פז' סעיף ה'.
מאת הרב שלמה זלמן ברוין תש"ט.

"מותר להזיז כפתור חשמלי בשעה שיאן זרם בשבת כלאחר יד, כדי שלא ידלק
אחר כך. אבל אסור להזיזו אפילו כלאחר יד, כדי שידלק עם ביאת הזרם אח"כ".

מקור 6

"ציץ אליעזר" חלק ה', סימן ח' אות ד' חלק ו'.

מאת הרב אליעזר יהודה וולנדנברג, תש"ה- תשל"ח.

"יש לאסור סיבוב כפתור חשמלי בשבת בשעה שאין זרם למניעת הדלקת האור"

[יש לאסור מדין איסור טילטול מוקצה, אבל אין לאסור בזה משום סותר לחזו"א,
הואיל ואין בו כעת זרם, והרי הוא כגוף מת, והרי זה כסגירת דלת או חלון בשבת].

שם הפוסק	חיבור מתג	ניתוק המתג	האם יש איסור טילטול? היש צורך ב"שינוי"?
אז נדברו	אין התיחסות	מותר בשעת צורך גדול	יש איסור טילטול, ולכן ינתק ב"שינוי".
מקור 5			
מקור 6			

ענו על מסמך זה בתלקיט עמ' 44 ודווחו למליאה.

ארכי
אקויה וניגא

חיבור וניתוק מעגל חשמלי בשבת בשעה שאין זרם במעגל.

מקור = שו"ת "אז נדברו" חלק ח' סימן לב.
מאת הרב בנימין יהושע זילבר, ב"ב, תשל"ה:

"במקום צורך גדול מותר לסגור כפתור חשמלי בשבת כלאחר יד
ע"י שינוי, (כגון במרפקו וכדו') בשעה שאין הזרם פועל"

[הרב זילבר סובר שמצב זה דומה למסתפק משמן שהוקצה להדלקה ואינו
ואינו דולק. ואשר לאיסור טילטול כלאחר יד - יש להתיר לצורך גדול].

מקור 7

"מקור- חיים" השלם, חלק ג' פרק קסו סעיף ה'.
מאת הרב חיים דוד הלוי.

"היה החשמל דולק ונפסק זרם החשמלי הכללי, מותר לסבב את הכפתור, כדי
שלא ישוב לידלק בהתחדש זרם החשמל, וכן מותר לסבב כנ"ל, כדי שידלק אור
עם חדוש זרם החשמל".
ובהערותיו מוסיף: "הלכה זו במחלוקת שנויה, מגדולי חכמי דורנו, שכתבו
לאסור ממעם מוקצה, ודעת הרב נוטה להתיר. וכך גם הסברא נוטה.
ושמעתי שיש תשובה בכתבי יד ממרן הגרא"ה קוק זצ"ל, שפסק להתיר, וכן
שמעתי שהגרצ"פ פרנק זצ"ל אף הוא פסק להתיר".

שם הפוסק	חיבור מתג	ניתוק המתג	האם יש איסור טילטול? היש צורך ב"שינוי"?
אז נדברו	אין התיחסות	מותר בשעת צורך גדול	יש איסור טילטול, ולכן ינתק ב"שינוי".
מקור 7			